

Glyptoteket - en konstens oas i Köpenhamn

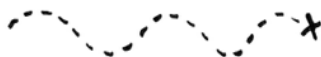
Glyptoteket (Ny Carlsberg Glyptotek) är ett museum i centrala **Köpenhamn** med en historia som sträcker sig tillbaka till slutet av 1800-talet. Museet visar föremål från medelhavsländernas antika kulturer samt måleri från Danmark och Frankrike från 1800-talet. Grundaren av museet var bryggaren Carl Jacobsen (1842-1914), som var uppfylld av idén om museet och konsten som pedagogiska verktyg. Under loppet av några få år i slutet av 1800-talet byggde han upp en imponerande konstsamling som snart behövde ett utställningshus som gjorde den rättvisa.

Självva namnet – Glyptotek – betyder skulptursamling, och det är också skulpturen som är museets primära konstnärliga form. Jacobsen ville genom sitt museum efterlikna det museum i **München** som kung Ludvig II av Bayern hade skapat i början av 1800-talet. Som ytterligare exempel på Jacobsens intresse för konsten och staden Köpenhamn, kan nämnas att det var Jacobsen som 1913 bekostade *Den lille Havfrue* av Edvard Eriksen, ett av stadens viktigaste kännemärken.

Den första av museets olika byggnadsdelar, där huvudentrén är belägen, uppfördes efter ritningar av Vilhelm Dalherup och invigdes 1897. Stilen är venetiansk renässans. Ganska snabbt insåg Jacobsen att det behövdes ännu mer ytor och lät arkitekten Hack Kampman skapa en tillbyggnad bakom den första, i en mer klassisk stil. Det är museets största byggnadsdel och omfattar bland annat en stor samlingshall med scen, för musikframträdanden med mera.

Mellan de båda byggnaderna uppförde Dalherup en vinterträdgård med en vacker glaskupol, som i dag är museets hjärta och där museets café och shop är belägna. Vinterträdgården är en populär och behaglig plats att vistas på för den som söker ro och reflektion undan storstadens brus. Konstruktionen stod färdigt 1906. Ytterligare en del kom till 1996 efter ritningar av Henning Larsen. Museet drivs idag av danska staten och Ny Carlsbergfonden i samverkan.

Samlingarna innehåller en rad praktpjäser som den konstintresserade kan njuta av, från den egyptiska graven med dess myller av föremål, över byster av berömda romare, till dramatiskt suggestiva exempel på nyklassisk skulptur från 1800-talet. Under hela sin existens har museet vinnlagt sig om att enbart förevisa föremål vars proveniens tydligt kan beläggas. Inget stöldgods ska finnas i samlingarna. Under ett flertal år har museet förhandlat med italienska staten kring några etruskiska föremål som Italien hävdade egentligen var stöldgods. Det handlar främst om föremål som härrör från *Furstegravnen i Sabina*. Saken nämndes nyligen i en artikel av Gabriella Håkansson (*Vår kultur bygger på vita lögner*, Sydsvenskan 160804). Museet ingick härom året till sist ett avtal med italienska statens kulturministerium som innebär att föremålen lämnas tillbaka, mot att en rad andra föremål kommer att lånas ut till Glyptoteket.

Museet förtjänar beröm för att det går emot en trend av förnekelse, som vi skrivit om tidigare - *Vem äger kulturarvet?*. Vare sig brittiska eller ryska myndigheter är villiga att diskutera det framtida ödet för *The Elgin marbles* på British Museum, respektive de konstskatter som rövades bort under slutstriden i **Berlin** 1945.

Besökare av Glyptoteket har alltså anledning att se fram emot nya intressanta föremål från Italien. Så förvandlas en museikris och internationell tvist, genom konstruktiv dialog, till en möjlighet.

